

עובדי הוראה
שנהרגו במהלך
מלחמת חרבות ברזל

לזכרם

לכל אחד סיפור וכל אחד מאתנו מצווה להנציח ולספר

משפחות יקרות,

מדינת ישראל משלמת מחיר כבד וכואב מאז פרצה מלחמת "חרבות ברזל". בנותינו ובנינו נטבחו באכזריות ובברוטליות, מאות נחטפו ואלפי אזרחינו פונו מביתם. בשבעה באוקטובר יצאנו למלחמה שאין צודקת ממנה. ילדינו התייצבו בחזית להילחם על הבית. להילחם על המולדת. לעמוד על צדקת דרכנו וזכותנו לקיים בישראל חיי חופש, רוח ויצירה.

מערכת החינוך אף היא שילמה מחיר יקר. אנשי חינוך נרצחו ונפלו במהלך המלחמה. אתן, משפחות יקרות, נושאות את עול מחיר הדמים הקשה והמייסר מידי יום ומידי רגע, והתוגה העמוקה שלכן היא הצו המוסרי שמחייב אותנו לא לשכוח. הוא מחייב אותנו להנציח את יקירכם ולהמשיך ולספר את סיפוריהם.

לכל אחד ואחת מהם היה חלום, חזון, עשייה מעוררת השראה, יצירה מיוחדת, ובכלל מפעל חיים שלם.

הספר "לזכרם" מביא את סיפורם האישי של יקירכם שהיו אנשי חינוך, אך גם לוחמים נועזים. הם היו מגדלור של ערכים בכיתה וביתר שאת בשדה הקרב. הם חינוכו לערבות הדדית, נתינה ואהבת המולדת וביום הפקודה הם נשאו אותם ביחד איתם והתייצבו ללא שאלות וללא ספקות לדגל.

במלאכתם החינוכית המקודשת הם טיפחו ועיצבו דורות של ילדים בערכים של חסד, חמלה, מתן כבוד לאחר, הוגנות, מוסר, צדק, אהבת הארץ ותרומה בכל דרך למדינה. ולצד אלה, הם טיפחו בילדים ידע וכישורים לחיים; מיומנויות חשיבה, יצירתיות, קבלת החלטות והתמודדות עם דילמות. הם נתנו להם לחלום ולהעז ולהאמין שכל אחת ואחד מהם נושא כישורים מיוחדים שיש לממש. אנשי החינוך הללו בחרו בחינוך מתוך אמונה שהוא הדרך להשפיע, לשנות ולבנות חברה בריאה ומשגשגת.

למערכת החינוך תפקידים רבים, והנצחת הזיכרון הוא אחד מהמרכזיים שבהם. הספר "לזכרם" הוא נדבך אחד מתוך שורה של פעילויות הנצחה שמתקיימות במוסדות החינוך או במרחבי החינוך השונים.

סיפורם של יקירכם נשזר במערכת החינוך ונחרט בזיכרון האומה.

אסיים בציטוט מתוך קינת דוד, שמואל ב', א, י"ז - כ"ז

וַיִּקְנֶן דָּוִד אֶת הַקִּינָה הַזֹּאת, עַל שְׂאוֹל וְעַל יְהוֹנָתָן בְּנוֹ. וַיֹּאמֶר, לְלַמֵּד בְּנֵי-יְהוּדָה קִשְׁת, הַנָּה כְּתוּבָה עַל-סֵפֶר הַיֵּשֶׁר. הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל, עַל-בְּמוֹתֶיךָ חֲלָל: אִיךָ נִפְּלוּ גִבּוֹרִים.

יהי זכרם של הנופלים והנרצחים בפעולות הטרור ברוך.

בברכה,
יואב קיש
שר החינוך

בשבוע שלאחר יום הזיכרון תשפ"ד, אנו מתכנסים לאירוע מרגש ומכובד, להצדיע ולחלוק כבוד למורים, למורות, למחנכים ולמחנכות שנפלו ונרצחו במלחמת "חרבות ברזל". קדושים וטהורים שמסרו את נפשם למען חינוך ילדי ישראל, למען דור העתיד של הארץ הזו ונפלו על קידוש השם, ברציחתם בידי אויבינו.

מורים ומורות אלו, שהאירו באור תורתם וחכמתם את נשמות תלמידיהם, חלקם נקראו להגן על ארץ חמדתנו מול אויב בוגדני ואכזר. וחלקם נקלעו אל התופת. כולם גילו גבורה עילאית ומסירות אין קץ כדי לשמור על ארצנו ועל עמנו. הקרבנות למען העם והארץ תהיה חקוקה בלבבותינו לעד.

כשם שבתלמוד מסופר על הרוגי לוד שנהרגו על קידוש השם ונחשבו לקדושים, כך גם אנשי ונשי החינוך שנפלו במלחמה האחרונה הם קדושי עליון. הם נתנו את הנשמה כדי שנוכל להמשיך לחיות כאן ולחנך את ילדינו כאן.

ביום זה, אנו מבקשים להוקיר ולכבד את פועלם החינוכי של הנופלים. הם העניקו לתלמידיהם את היסודות והערכים להיות אוהבי עמם ומולדתם. אנו נושאים תפילה שתורתם וחכמתם ימשיכו להדריך ולהאיר לנו את הדרך גם לאחר פטירתם.

כעת מוטלת עלינו, אנשי ונשות החינוך, המשימה והזכות להמשיך את שליחותם. עלינו מוטל לחנך את הדורות הבאים באותה רוח של אהבת העם והארץ. זהו הציווי שהותירו לנו מוריהם ומורותינו שנקטפו בדמי ימיהם, ואנו נפעל ללא לאות כדי לממש את צוואתם.

יהי רצון שמתוך האבל תצמח נחמה, ומתוך החושך יאיר אור גדול. שנזכה לחזות בישועת ישראל השלמה, בשובם של החטופים לביתם ובשולם של החיילים ממשימתם, במהרה בימינו, אמן ואמן.

בברכה,
חיים ביטון
השר במשרד החינוך

אסופה זו, המוצגת בפנינו, הינה זיכרון לעובדי הוראה - מי שנפלו בשדה הקרב במהלך מלחמת 'חרבות הברזל', ואחרים, אשר נרצחו בדם קר, באותו יום ארוך ב-7 באוקטובר.

מורים ומנהלים שהקדישו את חייהם לחינוך הדור הבא, קיפחו את חייהם, ולא ישובו עוד - אל תלמידיהם, אל נוף בית הספר, אל הקהילה שהיו חלק ממנה ואל משפחותיהם.

מזה שבועות רבים, שאנו נושאים את כאב האובדן, ימים ושעות, שהעצב אשר פקד אותנו ביום שמחתנו, יום שמחת תורה, לא מש מאיתנו.

בתקופה קשה זו של אבל ויגון, בה אנו מרגישים כאב עמוק על אובדנם, נכבד את מורשתם. נזכור אותם, כמי שהביאו אל חיי תלמידיהם רוח חיים במילים ובידע, בערכים ובאורחות ימיהם, הם יישארו לנצח חקוקים בלבבותינו, כדוגמה למסירות ולהקרבה.

עלינו להמשיך את דרכם, לשאת אותם באהבה ובגאווה בליבנו, לזכור ולהזכיר את פועלם בחינוך הדור הבא. בכל אחת ואחד מהם היה את הייחודי לו, מאפייניו, אופיו, דרכיו, מורשתו, חייו.

עלינו לזכורם ולהזכירם, רק כך נוכל להבטיח שקורבנם לא היה לשווא.

המשוררת תרצה אתר כתבה בשירה 'כן היו הדברים מעולם' -

"היו שהלכו ולא לבו

כשיר וכתבילה

לא ילכו בלבלייך, רת יסואו צלייך

צם רוח סוף הקול התלה

צם גלמי הורה

ותקיעת השופר

ודמעת הארזים הגדולה".

יהי זכרם ברוך
מאיר שמעוני
מנכ"ל משרד החינוך

משפחות יקרות,

הנצחה ומורשת חללי מערכות ישראל היא מחוייבות של מערכת החינוך, לחנך לאורם של טובי בני הארץ הזאת שחירפו נפשם בשדה הקרב והותירו לנו את סיפור חייהם, סיפור עטור ערכים של אהבת מולדת, הקרבה, רעות וחברות. לכם בני משפחות יקרות, שהצמתם וגידלתם את בניכם ובנותיכם בחממת גידול מפוארת אנחנו חבים את חובת העתיד, אנחנו חייבים להיות ראויים למי שגידלתם והקרבתם. השבר העצום הנפער בחייכם עם אבדן יקיריכם, ההתמודדות שלכם עם חיי היום-יום בצל האובדן ובחלוף הימים הצורך שלכם והחובה שלנו כחברה להמשיך זכר יקירכם לאחר לכתם. אתם משפחות יקרות שאיבדתם את היקר לכן מכול הצבתם בפנינו צורך אנושי וערכי לגשר בין העבר, ההווה והעתיד ולהשאיר זיכרון מוחשי לנו ולדורות הבאים.

חדורי שליחות וחזון יצאנו לביצוע משימה ערכית ורבת עוצמה, "כי מדי דבָרֵי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד", ירמיהו לא, יט. הספר "לזכרם" מבקש להנחיל את הסיפור האישי של כל אחד מהנופלים, שבחייהם היו גם חלק ממערכת החינוך ובחרו במקום בו פעלו להשפיע על העתיד במדינת ישראל. השפעתם חקוקה בנו וסיפור חייהם השזור בחיי הארץ הזאת יישאר כמגדלור מאיר עבור הדורות הבאים. זיכרון בניכם חי ומקפל בתוכו את תמצית סיפור המעשה של תקומת מדינת ישראל.

הספר "לזכרם" מבטא את החובה שלנו לזכור כי לכל נופל יש שם ומאחורי כל שם - סיפור חיים.

מאז ה-7 באוקטובר, נוספו ועוד נוספים שמות ועוד שמות, צורבים בלהבת אש את לב האומה.

מחוייבים להיות ראויים לכל שם ולכולם ביחד. רקמה אנושית אחת. רבי יהודה בן שמואל בפיוט "עת שערי רצון להיפתח" כתב על עקדת יצחק: "עין בְּמַר בּוֹכָה וְלֵב שֶׁמֶח". בעת הזו עינינו דומעות ונפשנו כואבת את אבדנם במלחמה העקובה מדם של טובי בנינו ולצד זאת, הלב מעט נפתח לנוכח הקריאה את סיפור חייהם וההבנה שמותם מחייב אותנו להיות טובים יותר. יכול נוכל לכך, מחוייבים לכם. מבקשת להניח יד על כתפי כל אחד מכם ולהרכין ראש בפניכם.

בברכה,
ד"ר איריס ביטון
סמנכ"לית ומנהלת מינהל עובדי הוראה

משפחות יקרות,

השנה אנו מציינים 76 שנים לתקומתה של מדינת ישראל. 76 שנים של הישגים כבירים בתחומים רבים: חוסן צה"לי, התפתחות טכנולוגית ופריחה תרבותית. לצד כל אלו, אנו זוכרים תמיד את הנופלים, יקירנו שהקריבו את חייהם למען חירותנו ועצמאותנו.

יום הזיכרון הזה עומד בסימן המערכה שעודנה נמשכת מאז ה-7 באוקטובר 2023. כאב השכול הטרי מצטרף לשובל הדמים הארוך, שהוא מחיר עצמאותנו וזכותנו לחיות כעם חופשי בארצנו.

בחרנו להקדיש ספר זיכרון זה לעובדי ההוראה, שנפלו ונרצחו במלחמת "חרבות ברזל" ובאירועי הטרור. עובדי הוראה אהובים ומסורים שהנחילו לתלמידיהם ערכים של מוסר, הוגנות, יושרה ואהבת הארץ, שיצאו ראשונים בצו השעה, התגייסו ועמדו בחזית הלחימה וששימשו דוגמה אישית ומקור לגאווה לתלמידיהם ולקהילה כולה.

עובדי ההוראה שנפלו במערכה זו, הם הגיבורים שבגיבורים של מערכת החינוך. הם היו אנשים מיוחדים, שהקדישו את חייהם לחינוך ילדי ישראל, נגעו בחייהם של תלמידים רבים והשאירו חותם בל ימחה על כולנו. הם משקפים את דמותנו היפה ואת הפסיפס הישראלי היפה, מכל רחבי הארץ.

זכרם חקוק בליבנו כעמוד תווך של מערכת החינוך הישראלית. הם הקריבו את היקר מכל כדי שנוכל לחיות כאן בשלום ובביטחון. מותם הוא אבדה גדולה לא רק למשפחותיהם, אלא גם לכל מערכת החינוך.

אנו זוכרים את האומץ שלהם, את מסירותם ואת אהבתם לתלמידיהם. הדוגמה והמופת שהיו עבור כולנו וימשיכו להוות השראה גם לאחר מותם. אנו חבים להם תודה עצומה וחובה עלינו להמשיך ולשאט את דגל מורשתם, לפעול למען גשוג המדינה ולחזק את הערכות ההדדית בין כל חלקי החברה הישראלית.

מרים פרץ, אשת חינוך וכלת פרס ישראל למפעל חיים לשנת 2018, שכלה שניים מבניה, קציני צה"ל, אוריאל ואלירז ז"ל כתבה: "...יש לי לב אחד שנשבר שלוש פעמים בהודעות שבר נוראיות עם נפילת בני בכורי אוריאל בקרב בלבנון, פטירת אישי אליעזר משברון לב, ונפילת בני השני אלירז בקרב בעזה. עם הלב הזה יצאתי אל עמי ובמילים פשוטות, בשפת הלב השבור, דיברתי על הארץ הזאת ומורשתה, על הבחירה בטוב, על השמחה, על הדבקות בחיים". ועוד הוסיפה: "יש לי שתי משפחות, משפחה אחת שם למעלה בשמיים ומשפחה אחת פה למטה. זכותי לשישה ילדים. נכון, שניים אינם איתי בגוף אבל הם ישנם ועוד איך, ברות. הרוח שלהם לא נעקרה, היא כאן איתנו לעד".

זכרם של הנופלים נצחי. אנו באגף בכיר "מעמד ושלומו אנשי החינוך" נמשיך לעשות כל שביכולתנו להנצחת זכרם של עובדי ההוראה, להמשכת מורשתם הלאה ולחיזוק הערכים שלמענם לחמו.

מבטיחים שיחד נמשיך לקדם חינוך ערכי ומוסרי לזכרם של הנופלים.

אנו מגישים לכם היום ספר זה בהרכנת ראש ובהוקרה עמוקה.

יהי זכרם ברוך!

בברכה,

עדי יהלומי משה

מנהלת אגף בכיר מעמד ושלומו אנשי החינוך

חגית רפאלי מישקין ז"ל
(7.10.2023-18.10.1975)

לימדה בבית ספר הדמוקרטי (הוד השרון) ובבית ספר השקמים (הוד השרון)

ניהלה את תוכנית תספה במכון מופ"ת.

ד"ר חגית רפאלי מישקין ז"ל בת 48 תושבת הוד השרון, אם לשלושה - נועה, אורי ועידו.

חגית נולדה בתל אביב. בגיל 4 משפחתה עברה לכפר סבא והתחנכה בעיר. בתיכון החליטה לעבור לפנימייה הדוגלת בחינוך סביבתי, בשדה בוקר בנגב. בצבא שירתה כמ"כית ויצאה לקצונה.

סיימה תואר ראשון ושני בהנדסת ביוטכנולוגיה באוניברסיטת באר שבע. במשך כעשור מילאה תפקידי ניהול והנדסה בתעשיית התרופות בארץ. אהבתה של חגית לעולם החינוך ושאפתה לתרום ולקדם חינוך למדע בחברה בישראל הובילו אותה להשלים לימודי תואר שלישי (דוקטורט) בפקולטה לחינוך למדע וטכנולוגיה בטכניון ובד בבד להשלים לימודי תעודת הוראה במדע וטכנולוגיה.

מאז שהייתה צעירה אהבה ספורט ומתמטיקה. בטכניון הייתה חלק מקבוצת רכיבת אופניים. בחייה הבוגרים התנדבה בחוגי סיור וכך טיילה רבות בארץ. היא אהבה מאוד את הטבע, כולל טרקים ארוכים במקומות מיוחדים בארץ ובעולם. המקום שהיא הכי אהבה היה המדבר. לפחות פעם בשנה הייתה נוסעת עם משפחתה לראות את הכוכבים במדבר.

אירוני שסיימה את חייה במקום שהכי אהבה - במדבר.

כל עבודתה עסקה סביב חינוך.

עבדה במכון מופ"ת כראשת תוכנית לקידום מורים אתיופים במערכת החינוך (תוכנית "תספה" - תקווה באמהרית). במקביל עבדה כמורה למדעים בחטיבת הביניים "השקמים" בהוד השרון, ולאחר מכן כמורה למדעים בחטיבת הביניים של בית הספר הדמוקרטי בהוד השרון, היכן שהתחנכו בעבר שניים מתוך שלושת ילדיה.

לחגית היו מעגלים רבים של עשייה והיא הייתה אישה רבת פעלים. הייתה אדם מלא חיים ומלא חיות, אישה רבגונית ומיוחדת. היא התנדבה במקומות רבים - בתנועת הנוער של ילדיה, עזרה לנזקקים בעיר מגוריה והייתה פעילה רבות בקהילת בית הספר הדמוקרטי.

חגית הייתה אימא פעילה שאהבה את ילדיה והקדישה זמן קבוע לביולוגיה ולעשייה עם ילדיה.

בכל מעגל שאליו הגיעה והשתייכה היא מצאה חיבור טבעי ללא מאמץ מיוחד. חברותיה להוראה ראו בה מורה מתחשבת שרקמה קשר אישי עם כל אחד מהתלמידים ועם הצוות. חגית נתנה מעצמה את כולה, בכל שיעור, טיול או אירוע אחר שלקחה בו חלק. הייתה חכמה ובעלת חוש הומור כך שכל שיעור מדעים נגמר עם טעם של עוד. התשוקה שלה להוראת המדעים הייתה סוחפת והיא הצליחה להעביר לתלמידיה את הניצוץ בעיניים שהיה חלק ממנה.

חגית הייתה דמות מרכזית בארגון הפסטיבל האומנותי מְדָבָר בנגב, שהיה אמור להתקיים בחודש נובמבר 2023. המפגש נערך ביום שישי 6.10.2023 בערב, במרחק קילומטרים ספורים ממסיבת הטבע ברעים. בשבת בבוקר החלו האזעקות והקבלה הנחיה להתפנות מהמקום. חגית נרצחה ברכבה בדרכה הביתה, בטבח הנורא שהתרחש בדרום.

חגית האמינה ודגלה בקיומה של חברה שמעניקה מקום וכבוד לכל פרט בה. מתוך הכרה בזהות האישית של כל אחד ובתרומה של כל פרט לקבוצה ולחברה כולה, היא ניסתה ליצור חברה טובה יותר, חברה שוויונית והאמינה שהדרך ליצירת חברה כזאת היא דרך החינוך והיצירה.

אחד השירים האהובים על חגית היה "ניצוץ אהבה" של אהוד בנאי. ניכר שבחגית היה ניצוץ אהבה - שיר שמאפשר דיאלוג ואהבה יחד ממש כמו שהיה בחגית.

חייה המלאים והמיוחדים של חגית נגדעו באופן טרגי ואכזרי ברגע אחד, אבל המורשת וההשפעה החיובית שלה על כל מי שפגש אותה ולמד להכיר אותה יישארו ויונצחו למען העתיד של כולנו.

אלון שמלי ז"ל
(8.10.2023-15.6.1989)

לימד בבית ספר ראשונים (בת ים)

אלון היה איש חינוך ראשון במעלה, אדם שהחינוך לערכים היה בוער בעצמותיו. בשיעורי החינוך הגופני שהעביר הקפיד להטמיע ערכים של מצוינות והישגיות לצד איפוק, פרגון וקבלת האחר.

אלון היה מורה שתמיד ראה את הפוטנציאל הגלום בכל תלמיד ותמיד מצא את הדרך להעצים את התלמידים ולהצעיד אותם למצוינות ולאורח חיים בריא.

אלון הוביל את ההישגים הספורטיביים בבית הספר. הנבחרות השונות תחת ניצוחו הצליחו לקבל גביעים ומדליות רבות. אלון תפקד גם כרכז טיולים בבית הספר ודאג תמיד לתכנון טיולים עם ערך של היכרות ואהבת הארץ, בתוך גיבוש והנאה לתלמידים. בעבודתו דגל אלון בשיתוף פעולה עם צוות המורים והיה מלא בשמחה ובאופטימיות. הרצון לעזור, ליעץ במקצועיות ובהקשבה אמיתית אפיינו אותו כל כך. אלון אהב לטייל בעולם ולהכיר תרבויות אחרות ושם גם מצא את מותו.

אלון נרצח ב־08.10.2023 בעת שטייל עם אשתו מור במצרים על רקע מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה בישראל. אלון היה אהוב ומוערך על ידי כלל קהילת ראשונים - דרכו החינוכית ופועלו ימשיכו להיות נר לרגלינו!

נזכור ולא נשכח לעולם...

שיר זיכרון לזכר אלון שמלי ז"ל

אלון - פני מאבק

זהו שיר זיכרון,
אותו בליבנו ננצור.
על עצם החמודות - אלון,
לצה אותו נזכור.

באותו יום האשון האחר,
צת נורה אל ג'וקו הכדור.
על ידי רוצח מתועב,
שהפסיק פציעות לב זהב.

איך נוכל להחזיר הג'וקו לאחור?
להאיר נשמתו בצאיבת תרן אור?
את תקווה לאהובתו מור,
אהחיות את ליבו - האב הטהור.

מאמן וספורטאי מצטיין,
בכל הבריות היה מתעניין.
לכל המבקש - תמיד צובר,
לכל נצריך - חיוך מפכר.

לילדים רבים הגשים חלומות,
כינו אותו - כובש האבבות.
איש חינוך ומורה אדיר,
את סבלנותו אמדו כולם להכיר.

וצכטיו נותר רק לזכור,
למלא את החור השחור.
איך מאיתנו האבק?
אלון, אלון - פני מאבק.

נדב עמיקם ז"ל
(7.10.2023-6.3.1984)

לימד בבית ספר יחיאל (טל שחר)

רס"ר (מיל') נדב עמיקם בן 39, תושב קיבוץ כפר עזה, היה מורה לאומנויות העץ בבית הספר "יחיאל" בטל שחר. נדב היה בכיתות הכוננות של כפר עזה. בשבת בבוקר הוא הצטרף לצוות ונלחם בגבורה במחבלים. נדב נפל בכ"ב בתשרי התשפ"ד (07 באוקטובר 2023). הוא נהרג כשהגן על הקיבוץ שלו ועל תושביו. הוא הותיר אחריו אישה ושני ילדים.

נדב היה מגלף ואמן עץ בחד. ויותר מכך - הוא היה מורה נערץ, נשמה ענקית ואדם אהוב מאוד. המון כפות וקערות וקופסאות יפהפיות רשומות על שם התלמידים שלו. ילדים מכיתה ה' עד ח' שבחרו בעזרתו את בול העץ לפי מי שהם, לפי מה שטמון בחומר והפכו אותו לאומנות, בנגיעת העץ, במתכת, ביד וברוח.

נדב היה אדם של נתינה אינסופית. הוא דגל בגישה שהעולם מגיע ללב דרך הידיים, הוא הוביל כל משימה והתנדב לכל דבר.

בשמונה השנים האחרונות היה נדב מורה בצוות בית ספר "יחיאל" בטל שחר. הוא הגיע לשם אחרי טיול בעולם, לימודים באוניברסיטה, לימודים לתעודת הוראה ותקופה קצרה של התיישבות בהרדוף. כמי שחזר לאזור, ההשתלבות בבית הספר שרק החל את פעילותו התאימה לו: הוא השתלב כאב בית, אחראי על תחום הבנייה והפיתוח, מורה לאומנות בעץ.

נדב יצר עם הילדים כלים שימושיים, כמו כפות וקערות. בעזרת תוצרי יצירתם העביר תהליכי למידה חינוכית משמעותית. צריך להבין מה משמעות תפקידו של מורה לאומנות בעץ בחינוך וולדרוף. יש חשיבות לכל דבר, החל מחומר הגלם, המיומנויות והפעולות הנדרשות בכל גיל להוציא מהחומר יצירה עם נשמה.

מתוך מילות ההספד לנדב:

"טבץ זה משהו שמגיל צעיר הוא מאוד אהב. הוא חיפש פריטים, האבק צמ מגדיר צמחים. את הילדים שלו ושל הגנים הוא לקח ליצר לקיט פטריות. זה היה מחכה שכח לראות אותו מסתובב בשבילים צמ סל ומספרים או צובד ואורץ בגינות היישוב ובבית הספר. הייתה לו נשמה צדינה, תמיד ראה את הטוב, את החיובי. נדב היה איש של אהבה".

ינון פליישמן ז"ל
(29.10.2023-23.9.1992)

לימד בתורני הרטמן לבנים

ינון פליישמן, מחנך ומורה בבית הספר הרטמן, נהרג בהתהפכות טנק בצפון. ינון היה איש ספר ומחשבה, מחנך אהוב, בעל נפש משכילה ורחבת אופקים, יצירתית ומקורית, נפש שהקרינה בינה ואהבה לכל הנקרה בדרכה. לינון דמות שואפת ורודפת שלום הסולדת ממלחמה, אך מתייצבת להגן על העם ועל הארץ כאשר הדבר מחויב המציאות.

ינון נפל בי"ד במרחשוון התשפ"ד (29 באוקטובר 2023) והותיר אחריו את רעייתו האהובה נעה, בנו הקטן זיו, הוריו, בני ומיכל מ"שכונת הגפן" ואת אָקִיו דניאל, אבישי, רחל, שלומית ושילה.

ינון היה איש אשכולות, למדן, הוא למד בחוג להיסטוריה ועבודתו עסקה במשנה בראשית העת החדשה בהקשר של התרבות ההומניסטית וחזרה למקורות הידע הקודמים.

ינון דרש תמיד שלום, טוב וחמלה. קרא לסובביו להקל על עצמם אם עשו טעויות, ביקש תמיד להוריד את עוצמת הביקורת, המחלוקות, ביקש ללחוש במקום לצעוק, לחמול במקום לכעוס על העם ועל המדינה שלנו.

לכל זמן וזמן תחת השמיים, כעת כלפי פנים זה הזמן לעין טובה, לחמלה והכאה.

יוסף חיים (יוסי) הרשקוביץ ז"ל
(10.11.2023-30.5.1979)

ניהל את בית ספר אורט פלח בנים על שם ספניאן

רס"ם (במיל'), יוסף חיים (יוסי) הרשקוביץ, מגבעות, לוחם בגדוד 697 שבחטיבה 551, נפל בכ"ו במרחשוון התשפ"ד (10 בנובמבר 2023) בקרב בצפון רצועת עזה, בן 44 בנופלו.

יוסי תושב גבעות שבגוש עציון הותיר אחריו הורים, רעיה וחמישה ילדים. אביו יעקב: "אני רוצה להגיד לאלה שיושבים למעלה - תרבו באחדות, תרבו באהבה. זה מה שיוסי רצה".

דברים שנשאה רעייתו של יוסי בטקס כתיבת ספר תורה במחוז העיר ירושלים לזכר הנופלים במלחמת חרבות ברזל:

יוסי היה אידיאליסט נלהב, המחויבות שלו לצדק וחמלה לחוקים ואחריות לא
דצכה. ליוסי הייתה ראייה חזונית, לחם צדק. ידע שיש דברים שלא ישיג
בחיינו אך צלילו לצמול עליהם. הוא לימד את הדור הבא איך להשיגם. הטוב
שאנו עושים ימשיך להיות, ולכן בחר יוסי את מתנחלי החינוך. הוא רצה
להתאחדים יחדו קשה ויצמול לקרוב לבבות".

יוסף חיים הרשקוביץ הי"ד, שכיהן כמנהל בית ספר אורט פלח לבנים בירושלים, שלח לפני מותו לתלמידיו ולצוות הלימודי סרטון כדי לחזק אותם בתקופה זו. בסרטון אמר מנהל בית הספר לתלמידיו כי אלוקים ברא את בני האדם כשהם מסוגלים לטוב ולרוע. הוא ביקש "לא להגיד לשון הרע על עם ישראל, לעשות צדקה ולהתפלל". הוא עודד אותם וביקש מהם להמשיך לבחור בטוב ובאור. "מעט אור ידחה המון מהחושך, והטוב ינצח".

ראש מועצת גוש עציון, שלמה נאמן, ספד להרשקוביץ ואמר עליו: "יוסי היה איש חינוך וחסד והיה מטובי בניה של הארץ הזאת. איש חינוך בכל רמ"ח איבריו".

"יוסי היקר והאהוב, איש חינוך שנים רבות, דיבר תמיד בגובה העיניים", אמר לופז סגן מנהל בית הספר. "יוסי ידע כל הזמן כמה מורכב לתלמידים מסוימים לזהות את הנקודה שמתוכה צריך לפתוח דף ולעלות על פסים של הצלחה, ידע לקחת נפש אבודה ולסלול לה דרך, למצוא מה נכון לו ומה טוב לו".

שלום וייל, מייסד אורט פלח בנים וכיום מנכ"ל עמותת "יסודות - המרכז לליבון ענייני תורה ומדינה": "יוסי היה איש של מעט דיבורים והמון מעשים. זה לא דבר אופייני למנהל בית ספר ואיש חינוך. בדרך כלל התמהיל הוא הפוך. המבט והעיניים שלו והריצה המהירה, בסוף הסיפור הוא דוגמה אישית ערכית".

עמישר בן דוד ז"ל
(8.3.2024-25.4.1981)

לימד בתיכון תורני טכנולוגי (נחלים)

רס"ן (במיל') עמישר בן דוד, נפל בקרב כ"ח באדר התשפ"ד (8.3.2024)

היה מפקד חפ"ק מפקד עוצבת קומנדו. נפל בקרב בדרום רצועת עזה, בן 43 בנופלו. הוא הותיר אחריו את אשתו שלומית ואת חמשת ילדיו: יהודה, הילל, הוד, ידידיה ושי. עמישר היה איש ארץ ישראל היפה, בעל מסור, אב למופת, מחנך מכל הלב, איש של תורה, מפקד ולוחם ללא חת.

עמישר נודע כאדם טוב ואיש של עשייה. הוא ניהל את צוות הרפואה בעלי. הוא החל את דרכו כמתנדב מד"א לפני עשר שנים ושימש ראש צוות המתנדבים בעלי, נהג אמבולנס וחובש רפואת חירום. הוא נתן מגופו, מזמנו ומנפשו בכל תחום באופן מלא: תורה, חינוך, ביטחון, רפואה ועזרה לזולת. לפני כשנה תרם כליה מגופו לאדם שלא הכיר באמצעות עמותת "מתנת חיים".

מירה שטהל ז"ל
(7.10.2023-29.11.1969)

לימדה בבית החינוך נופי הבשור (מגן) ובבית חינוך מקיף שער הנגב

מירה שטהל וייסבוך גדלה ברמת גן והחלה לרקוד בגיל שלוש. כבר אז ראתה בה המורה לבלט קלסי עילוי - וצדקה. מירה הדריכה בנוער העובד והלומד ומשם הגיעה לנחל, לגרעין גימל לכפר עזה. שם פגשה בנועם ונישאה לו ב-3.9.92. למירה שלושה ילדים: רותם, מורן ואלה.

מירה למדה ולימדה בחינוך המיוחד ולמדה לתואר שני בפסיכותרפיה. אין קורס שלא לקחה על עצמה בשעות ללא פנאי כדי לדעת עוד ועוד כדי להתמקצע, וכדי לתת מענה טיפולי מיטב לכל מי שיזדקק לה. היא עבדה באשכול, שער הנגב, ואף בהנחיית סטודנטים בספיר ובחוסן.

מירה תמיד אמרה שכמטפלת, כל רגע גדוש במשמעות: פגישה עם הורים, ילד שנאלצים להוציאו מהבית, ילדת אומנה שטיפחה בעצמה ובאהבה. אחד הרגעים המשמעותיים עכורה היה בעת ליווי נער שבחר לצאת מהארון, להתלבש אחרת וליצור לעצמו אישיות נשית המתאימה לו. מירה התרגשה איתו, בכתה איתו וברגע שהחליט, נכנסה איתו לכיתה כדי לבשר שבאופן רשמי הוא בת. מירה התפוצצה מגאווה על הדרך, התרגשה עד שלא היו לה די מילים לתאר את הרגע.

גישתה של מירה לחיים הייתה תמיד לחלום בגדול, לאהוב ולהרגיש נאהבת, לאפשר לכל אחת ואחד לצמוח. היא חלמה לראות את שלושת ילדיה מגשימים את כל החלומות.

רון דייטשמן ז"ל
(7.10.2023-20.3.1974)

לימד בכפר הנוער אשל הנשיא (מרחבים)

רון דייטשמן ז"ל, מורה לפיזיקה בכפר הנוער אשל הנשיא בשבע השנים האחרונות, נרצח במסיבה ברעים בידי מחבלים. לרון היה קשר קרוב במיוחד עם תלמידיו, הוא העניק להם יחס אישי וחם ורבים רצו להצטרף למגמת הפיזיקה שבה הוא לימד. רון נרצח בגיל 49, והותיר אחריו את אשתו קארין ושני ילדים, מיה בת ה-12 וגיא בן ה-9.

תלמידיו מעידים:

"רונן לא היה רגז אחד משמעותי בחיים אלא כל הרגעים איתו היו משמעותיים; כל שיחה איתו הייתה צחוקה. כשהיינו צריכים צצה או מילה טובה, היינו באים אליו גם אם זה לא היה קשור אלינו. תמיד ידע להצחיק בשיעורים, וזורת הלימוד שלו הייתה שונה משל המורים כי לא היה דומה לשאר המורים. הוא האמין בכל תמיד באשר הוא אדם ואף עצם לא נתן לך להרגיש לא חכם או לא רצוי בשיעור. הוא הצליח להעביר את החומר בצורה הכי טובה שיש, וכמעט אין תמיד שלמד אצלו בחטיבה ולא חשב להמשיך ללמוד כיצד כמגמה בעיקר כדי להמשיך ללמוד איתו".

"המוטו של רונן היה תמיד לשמוח! גם אם היינו מתבלים ציון לא טוב, הוא תמיד מצא דרך אלינו כדי לעלות לנו את החיוך על הפנים. רונן תמיד אהב לעצור, בין אם זה לדבר איתנו באמצע הילוף על כיצד או לעצור לשיחה עצובה שהוא לא מכיר ולנסות לשנות או את מצב הרוח".

"אנחנו למדנו הרבה דברים מרונן אבל בעיקר את צרכי הנאמנות הצמית. תמיד לעשות את מה שאנחנו אוהבים בצורה הכי טובה שאפשר, לא משנה כמה קשה או מאתגר הוא. נוסף על כך - היכולת להסתכל על אדם כאדם, כפי שהוא. ולשמוח. תמיד לשמוח וכמובן לתת הכוה בהרפורציה. רונן היה מורה דרך שלימד אותנו הרבה. הוא יישאר ארבים בלב ואנחנו לא יעצוב".

ינון ערק ז"ל
(20.4.2024-5.11.1971)

לימד בתיכון אדם ואדמה חצבה

ינון ערק ז"ל תושב טנא עומרים בן 51, אב לתשעה, היה מורה לחינוך גופני בתיכון אדם ואדמה חצבה.

הוא סיים את שירותו הצבאי בדרגת סא"ל ובחר לעבור לחינוך נוער. ינון לימד ספורט מדי שבוע ועשה את עבודתו עם לב ונשמה. התלמידים, הלומדים בפנימייה חקלאית, היו משכימים מוקדם בבוקר או מסיימים ללמוד אחה"צ ויוצאים לתוכנית אימוני ספורט שינון תכנן עבורם באהבה, בהנאה ובשמחה. במהלך השיעורים חנך ינון לערכים כמו השקעה, מצוינות והישגיות לצד הקשבה ורגישות.

ינון ידע לזהות את היכולות הספורטיביות של כל חניך ועודד אותם להישגים ומיצוי פוטנציאל. כאשר התגלו קשיים אצל חלקם הוא ידע לעודד אותם לתנועה ואורח חיים בריא.

ינון הביט בכל תלמיד בגובה העיניים והכיר כל אחד מהם מעבר לשיעורי הספורט - הם שיתפו אותו בחייהם האישיים, בהצלחותיהם ובקשייהם. בזמן ישיבתם במעגל בתחילת כל שיעור ניתן היה לשמוע את צחוקם מרחוק ולהבחין בתקשורת הטובה ביניהם.

למרות המרחק בין בית הספר למקום מגוריו, ינון הקפיד להגיע לכל שיעור ובכל מזג אוויר מה שמראה על רצינות, אכפתיות ואחריות.

ינון הוביל מיזמי ספורט שונים והתאים את המיזם ליכולות הגופניות של התלמידים ולמזג האוויר יוצא הדופן בערבה. בימי הקיץ עודד אותם לשחייה ובחורף לאתלטיקה ולאיימוני כוח. הוא הכין אותם במידה מסוימת גם לדרישות הצה"ליות.

כאיש צוות, אפיינו את ינון שמחה ואנגרשיות, שקט וצניעות, כבוד ודרך ארץ. הוא היה איש של עשייה, השרה ביטחון בעבודה והיה ברור שיש על מי לסמוך.

ינון נהרג בתאונת דרכים בעת שהיה בשירות מילואים.

ינון יחסר לנו מאוד כאדם, כמורה וכחבר לצוות.

נוי אביב ז"ל
(7.10.2023-28.7.1994)

לימדה בבית ספר יצחק רבין (אילת)

נוי הייתה בת 29, אישה צעירה, מלאת מרץ וספורטאית מעולה. היא גדלה באבן יהודה ועברה לאילת בשנת 2022 כדי לעסוק בחינוך והוראה. נוי הייתה מורה לאנגלית בבית הספר רבין באילת, במחוז דרום במשרד החינוך. נוי הייתה אהובה על תלמידיה ועמיתה לעבודה. שימשה דוגמה והעניקה אהבה ותמיכה לכל התלמידים שלה.

נוי חגגה עם חבריה במסיבה "נובה" ברעים עם אלפי משתתפים. בשעה 9:00 בבוקר יצרה קשר עם הוריה ודיווחה שיורים עליה ועל חבריה מכל הכיוונים והם נכנסים למיגונית. לצערנו הגדול, גם שם לא היה בטוח. נוי הוגדרה נעדרת עד יום שלישי בערב ואת הבשורה המרה על שלא שרדה את התופת מסרו הוריה של נוי. יהי זכרה ברוך.

מנהלת בית הספר רבין אילת, בטי מנולה:

"נוי אביב ז"ל הייתה מורה אהובה בבית הספר כל השנה השנייה. נוי כמורה לאנרגטית נחשבה כמטאור בדיקטטיקה, ברצינות, בהשקפה ובאהבת הילד. אנני היה תחביב נוסף - שירה. היא הצטרפה ללהקת בית הספר ואבסר היה לבלוט אותה שרה ומנצחת עם הלהקה. בית הספר סבל אבדה קשה. כולנו - צוות החינוך, התלמידים וכל החברים - נתאגזז אנני ונזכור אותה כל חינני".

מתניה אלסטר ז"ל
(11.10.2023-26.2.2001)

לימד בפנימיית "רגבים בעמק"

מתניה התחנך בפנימיית "רגבים בעמק" ומשם המשיך לשירות צבאי בגולני. אחרי הצבא הוא בחר לחזור לפנימיה, הפעם כמדריך כללי, המרכז את שכבות ט"ו-ב.

תלמידי השכבה הבוגרת הכירו את רוח השטות והחיוך שלו כשהיה תלמיד. כשחזר, שמחו לראות בו דמות אחראית ובוגרת. מדריך שהפך לחבר של התלמידים ולדמות אב ואח עבורם, שהעניק להם מניסיונו.

בועז ליפניק, מנהל חינוכי ב"רגבים בעמק" נפרד ממנו בשם הצוות:

מתניה, הגעת ארגבים בכיתה ט' ומיד בלאת. נצר מלא כאות ושמת חיים.
היית מלגט חברתי. היה מדהים לראות איך כל הנצרים הצעירים ישר התאהבו
בך. לך לשלום והיה מילוי ישר צלינו וצל כל עם ישראל".

מזל טויטו, מפקחת פנימייה במינהל לחינוך התיישבותי במשרד החינוך:

"מתניה גלגל כחניך בפנימייה, וכשהתקבל להיות מדריך כל הייתה סגירת מצגל
מבחינתו".

עם תחילת המלחמה, מתניה גויס למילואים בגזרה הצפונית כלוחם בחטיבת כרמלי. ב-11 באוקטובר הוא נהרג מירי נ"ט ששוגר מלבנון. יהי זכרו ברוך.

הרב אלקנה ויזל ז"ל

(22.1.2024-10.6.1988)

לימד בבית ספר יסודי דתי (בני דקלים)

אלקנה נולד וגדל בנווה דקלים שבגוש קטיף. בהמשך עברו הוא ומשפחתו לגור באפרת. הוא למד בישיבת ההסדר ברמת גן שם היה רב גן בגנים באזור הישיבה.

אלקנה גר עם אשתו גלית וארבעת ילדיהם בבני דקלים. הוא לימד במשך תשע שנים בכיתות היסוד בבית ספר "נעם בנים" ומילא תפקיד של רב בית הספר ומחנך כיתה. בד בבד היה מנחה למוגנות בארגון לתת, לימד ג'גלינג והופיע בפני ילדים ברחבי הארץ במופעי ג'גלינג מרהיבים. נוסף על כך, הקים תיאטרון להצגות חינוכיות לילדים.

כך כתב אלקנה לפני נפילתו בקרב:

"אולי נפאתי בקרב. כשהייל נופל בקרב זה צבוא. אבל אני מבקש מכבד
שתהיו שמחים. אל תהיו צבואים כשאתם נפרדים ממני. תשירו הרבה, תשאו
באהבות, תחזיקו האחד לשני את הידיים ותחזקו זה את זה. יש לנו כל
כך הרבה על מה להתגאות ולשמח, אנחנו דור של גאולה! אנחנו כותבים
את הרגעים הכי משמעותיים בהיסטוריה של העם שלנו ושל העולם כולו. אל
בבקשה מכבד - תהיו אופטימיים. תמשיכו לבחור בחיים כל הזמן. חיים של
אהבה, תקווה, טוהר ואופטימיות."

אלקנה אהב את החיים ואת לימוד התורה, אהב ילדים ואסתטיקה. הוא נהג לרוץ ואף השתתף במרתונים. אלקנה היה אהוב על תלמידיו וחבריו בצוות בית הספר וידע לחבר בין עולמות עומק וקודש ושמחת חיים פשוטה.

שלומי מתאים ז"ל

(7.10.2023-10.7.1976)

לימד במרחבי אשכול ושדות אשכול בקריית החינוך באשכול

שלומי היה מורה למוזיקה בבית הספר מרחבי אשכול ושדות אשכול בקריית החינוך באשכול. מכריו מעידים כי שלומי היה הרבה יותר ממורה למוזיקה. הוא היה גאון מוזיקלי שניגן על אינספור כלי נגינה. כתב ועיבד טקסטים להפקות בית ספריות שאפשרו במה לכל כך הרבה ילדים. הילדים וההורים העריצו אותו. הוא נגע בנפש פנימה, העשיר את העולם התרבותי של הילדים והיכולת שלו להיות כל כך משמעותי בעבור הקהילה שלנו היא משהו שאי אפשר לתאר במילים.

שלומי נרצח עם בת זוגו שחר בביתו שבקיבוץ חולית. הם הגנו בגופם על בנם שהיה עימם בבית. שלומי לא היה זמין לאורך יום שבת ולצערנו התבשרנו שהוא ושחר זוגתו נרצחו ובנם נשאר בחיים.

שיר לזכרו של שלומי מתיאס המורה למוזיקה הנצח

המורה למוזיקה
היה מלאך שירים,
הרבה יקרות והרבה יקרים.

המורה למוזיקה
היה מלאך מה פתוח
בין השורות.

הוא הסביר בקצרה,
במילים מרתקות וארכות.
הוא תרם בחיוב: בציורים בחריות,
יקרות ופחליות.

לאכ הוא היה מנגן,
בספרות או גיטרה
ישר קתולו המבוא
והקדים היו שירים אתו בחד
וכך כק-אנהבו שירה.

המורה למוזיקה
היה יוצר המון,
מי כתב והלחין ונגן בדיות
ומתי קה נכתב
ולגם על מי קה פתוח.

הוא יוצר והרבה יוצר את וואסיה וצו רית וואסיה,
ולקצמים, הוא יוצר גם אכבות.

המורה למוזיקה
יצר להקשים בו כמנית אכא תקולות,
אנציה על מתקלה של בני אדם צעירים
ולתת תחושת בטחון לתלמים וגדולים.

תמיד הוא ראה כל אחד בקהלנו
ונתן לו במה לגם ולתת מלבד.

המורה למוזיקה
יצר להקשים להכא שירים,
לכמן הנכחן לאתה התקופה,
כך מלא יקדים במנגליות אהבה.

בספרים מרגשים מלאי תקנה,
לחיים של שקלום ורעות ואהבה.

המורה למוזיקה
היה כותב מחלות קור בשלבת הקדים
אכך, בשירה הם היו אומדים.

את יצירתיו יאמר בחנה וקדמות
מורים אחרים
למוזיקה,
אברה דורות.

ישראל עמיחי ויצן ז"ל
(7.10.2023-15.4.1990)

לימד בישיבה תיכונית (נווה)

המחנך רס"ר עמיחי ויצן ז"ל (32) נהרג בעת חדירת המחבלים לכרם שלום, שם היה בתפקיד בכיתת הכוננות. עמיחי היה מורה ומחנך בישיבה התיכונית נווה במסלול 'חלוצי דרור', ובין תלמידיו היה גם נוער בסיכון.

עמיחי גר בכרם שלום בעוטף עזה. לפני כשנה, במבצע "מגן וחץ", כל הקיבוץ התפנה למלון. כשהסתיים המבצע, בדרך הביתה, עמיחי עצר עם משפחתו במוזיאון שער הגיא.

בכניסה למוזיאון אמרו לו שזה מוזיאון שלא מתאים לילדים קטנים, עמיחי התעקש להיכנס עם הילדים ואמר להם: "זה מאוד מתאים. אני רוצה שהילדים שלי יספגו מהגבורה של הדורות הקודמים".

עמיחי לימד בישיבת "חלוצי דרור".

אחד הרגעים המשמעותיים ביותר עבור עמיחי כאיש חינוך היה סיום מסכת מגילה עם תלמידים מהישיבה. היה לו חשוב שתהיה להם החוויה של סיום מסכת. הוא האמין שכולם מתאימים ללימוד תורה וגמרא, גם כאלה שיותר קשה להם בלימוד. הוא גרם להם להאמין בעצמם וביכולת שלהם ודחף אותם ללימוד בשמחה ובהתלהבות. עמיחי נהג לא להתקבע בחיים, ואף אמר שהקיעון היחיד הוא לחפש מה הקב"ה רוצה ממני בעולם. הוא היה חוזר הרבה על המשפט הזה:

"כל הזרות באות מהשונאות. העולם הוא לא פייר, העולם הוא מדויק".

מתן דמארי ז"ל
(5.12.2023-21.6.1992)

לימד בבית ספר יסודי רמון (מצפה רמון)

מתן נולד בבית החולים מעייני הישועה בבני ברק והגיע לאילת בשנת 1992 בגיל חודשיים. הוא למד בבית הספר היסודי "אור החיים" ולאחר מכן בישיבה התיכונית בירוחם במחזור א', המחזור שפתח את הישיבה.

ראש הישיבה מעיד כי:

"בשביל תלמידים כמו מתן היה שווה להקים את הישיבה. מתן לא היה מן הכולאים והמנהיגים בכיתה, אבל בשקט שלו היו עוצמה ונוכחות. אי-אפשר היה להתעלם ממנו. כשהיה רצף בכיתה באמן שמורה מדבר, הוא היה מבלין מנהיגות ומבקש שקט מכלל הכיתה. הצורך הזה לא אכזב היה מושרש במתן לאורך כל חייו והוא כיבד את תלמידיו, את החברה שאימץ בכדורסל, את המרצים שלו במסלול ואת חבריו גם כצבא וגם בצבא".

בישיבה התיכונית שבה למד החליטו לצטט על התעודות משפט שמתן נהג לומר: "אל תחכה שיגידו לך מילה טובה, אמור אתה מילה טובה", והכוונה הייתה גם לאחרים וגם לעצמך.

בצבא שירת מתן ביחידת הפלס"ר של חיל התותחנים, יחידה מיוחדת שעליה לא הרבה לדבר רבות. לאחר שחרורו מהצבא, התחתן עם עדן ונולדו להם שני ילדים, עידו ונועה המקסימים. כארבע שנים לאחר חתונתם עברו מתן ועדן לגור בדימונה במטרה להשתקע שם. עדן עבדה כגננת בירוחם ומתן עבד בכמה עבודות במקביל להיותו מורה לחינוך גופני.

בשבעה באוקטובר גויס מתן למילואים. כחודשיים לאחר מכן נפל בלחימה המבצעית בעזה מירי פצמ"ר, תוך כדי אבטחת פעולת חילוץ של כלי הנדסה תקול.

מתן היה איש של ערכים, אהבה, כבוד, הקשבה ועזרה לזולת.

הרבנית חנה איפרגן ז"ל (30.11.2023-4.10.1956)

ניהלה את בית ספר בנות הדסה מרשת מעיין החינוך התורני "בני יוסף" (בית שמש)

הגב' חנה איפרגן ז"ל מנהלת בית הספר לבנות הדסה מרשת מעיין החינוך התורני "בני יוסף". בת 67 במותה.

חנה שימשה כסגנית בבית הספר "הגפן" של החינוך העצמאי, ניהלה את בית הספר "עוז והדר" במשך שנה וניהלה את בית הספר "בנות הדסה" בבית שמש במשך 12 שנה. חנה הייתה מסורה להורים ולתלמידות באופן מיוחד. היא הציבה גבולות ברורים לצד חיבוק אוהב. תמיד דאגה להסעות לבנות בית הספר, ולעיתים אף מימנה אותן מכספה, מתוך דאגה לחינוך שורשי.

עשרת ימי תשובה, ישיבת "אור החיים" של הרב אלבז:

"היא זכתה לאחד את התלמידות בנות כיתת ז' ו'ח' מבית הספר "בנות הדסה".
הן באו לחוש את אווירת הימים, לבקש סליחות.
אחת ניצבת המנהלת, מונה מילה בוואה ובוכה כבי תמאריס,
מתוודה על כל סעיף וסעיף.
ואם היא בוכה, המנהלת - הרבנית הדגולה, מה איתנו?
היא מהווה לבנות דוגמה אישית. זריח לבית מהי צנונה. כיצד מבקשים סליחה.
איך ממליכים את ה' למלך
הן נסצו רחוק, כדי ללמוד מדמות קרובה."

יום התחפושות פוגש את בית הספר בהמולה, שמחה וצבעוניות.

עוד הרבה לפני החג, התלמידות קיבלו הכוונה וכללים על המותר והאסור. ובכל זאת, שתי תלמידות טועות. בודקות את הגבולות ומגיעות שלא על פי הכללים. הן אמורות ללכת לביתן ולהפסיד את היום השמח הזה.

המנהלת קוראת להן לצד, שאף אחת לא תשמע. היא מספרת להן כמה היא אוהבת אותן. כמה קשה לה לראות אותן באופן הזה. כמה קשה לה לשלחן לביתן. הן כה חיכו ליום הזה. הן נשארות בבית הספר.

הן יושבות בכיתה, מתביישות להסתובב בהופעתן. מנסות להסוות וזה מחנך אותן הרבה יותר מאלף שיחות ועונשים.

ליביה שטיינהויז דיקמן ז"ל (30.11.2023-10.8.1999)

לימדה בבית ספר דרך אמונה ג-2, מרכז החינוך העצמאי (בית שמש)

האבדה גדולה, הלב מסרב להאמין שהמורה ליביה איננה איתנו. תלמידותינו האהובות וחברות הצוות, מתקשות להכיל. כולן מחפשות את דמותה העדינה והאהובה במסדרונות בית הספר, בכיתות ובחדר המורות. החלל גדול והוא כואב ומורגש עד לבלי די.

המורה ליביה לימדה וחינכה מאות תלמידות בבית הספר בכיתות א' ב' וג' בכל שבוע.

דמותה האצילית והעדינה השפיעה באופן בלתי אמצעי על סביבותיה וביחוד על תלמידותינו, וכן צניעותה המתוקה וכובשת אפיינה את כל הליכותיה. היושר והאמת היו נר לרגליה, היא מעולם לא עשתה משהו בשביל פרסום או כבוד.

ליביה, לב - יה, כשמה כן היא, וכל שעמד לנגד עיניה היה לעשות רצונו בכל זמן ובכל עת.

למעשי חסד רבים שעשתה עם הצוות והתלמידות אנו מתוודעים רק כעת. עשייתה מהווה עדות לאישיותה המיוחדת. מעשים אלו עולים וצפים מפי המנחמים הרבים, אחת התלמידות כתבה: "תמיד הרגשתי שיש לך בשבילי מקום בלב". אין ספק שהיא הייתה מקצועית ביותר - גם בחכמת הלב וגם בטוהר המידות!

כל תלמידותיה היו חשובות ויקרות לה. היא ראתה כל תלמידה באופן אישי ולא כחלק ממכלול. אם התעוררה בעיה היא טיפלה בעדינות וברגישות עם הרבה לב והבנה. היא מעולם לא כעסה, לא הרימה את קולה וכל מהותה אצילות וצניעות.

תלמידה בכיתה ג' כתבה לה: "כל תלמידה הייתה אצלך כמו יהלום יקר!", ואכן כך, המורה ליביה דאגה לילדות כמו אם. בכל פעם אשר נדרשה להעביר דיווח למחנכת על תלמידה מתקשה, דאגה להדגיש: "נא להעביר לאם ברגישות ולהדגיש שהילדה מתוקה ומקסימה".

כשאלנו את הילדות מה למדו מהמורה ליביה, שמענו תשובות רבות, אך התשובה שחזרה על עצמה בלי סוף הייתה: "למדנו ממנה להתפלל!". המורה ליביה הייתה מחוברת מאד לסידור וכולה הייתה תפילה. מבלי להוציא עין מהסידור, זכתה לצאת מהעולם, כשסידור התפילה בידה ועיניה בסידור.

מתוך מכתב שנשלח למשפחת דיקמן - שטיינהויז:

"מדת הדיון שהגיחה צד לפתיחו, נאלה מאיתנו התלמידות - מורה אהובה,
רכה, יקרה לנו מאוד, מורה שהייתה לי ולכיתתי דוגמה אישית... עוד תכונה
שאניני יכולה שלא להצולחה על הכתב - הצדינות, הצניעות, אף פצם לא
הגלג וכאם, בחיוך, בציוד, בהקלבה, בהבנה מוחלטת, בדאגה אישית
ובהתעניינות מדהימה!"

לילי איתמרי
ז"ל

(7.10.2023-29.12.1956)

לימדה באלונים, שער הנגב

רותם קלדרון
ז"ל

(7.10.2023-14.10.1956)

לימדה בבית חינוך נופי הבשור

טובה גורן
ז"ל

(7.10.2023-10.3.1958)

לימדה במקיף שער הנגב

מנוחה חולתי
ז"ל

(7.10.2023-1.1.1974)

לימדה בבית חינוך נופי הבשור

מזל בכר
ז"ל

(7.10.2023-24.12.1959)

לימדה בשחר אשכול,
מועצה אזורית אשכול

משרד החינוך מרכין
ראשו בפני כל אנשי
החינוך שלאורך
חייהם היו חלק
מהמערכת, חינוכו
דורות של תלמידים
ותרמו לבנייתה

ד"ר מרסל פרייליך-קפלון ז"ל
(7.10.2023-26.4.1959)

מרצה במכללת קיי

ד"ר מרסל פרייליך-קפלון היא בת למשפחה דתית עם 14 אחים. היא עלתה ממרוקו וגדלה בשכונה ד' בבאר שבע. כילדה עזרה בפרנסת המשפחה בעבודות ניקיון. היא השקיעה רבות בלימודיה והתקבלה ללימודים אקדמיים עם מלגת הצטיינות. מרסל תמיד רצתה לעסוק בחינוך וכך התחילה את דרכה כמורה חיילת, המשיכה כמורה למדעים בחבל אשכול ולאחר מכן עסקה בהכשרת מורים ובפיתוח תוכניות לימודים במכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי, במכון דוידזון ובמכון וייצמן. במכללת קיי גם הייתה ראש התמחות במדעים.

כאשר הוזמנה ללמד בקיבוץ בארי, התאהבה במקום ושם גידלה שלושה ילדים - מור, עמית וזיו; ובהמשך הייתה סבתא גאה לארבעה נכדים - בן, לי, ניב ואן.

מרסל ביקשה לשבור את ההוראה הדיסציפלינרית של מקצועות המדעים והובילה למידה בין-תחומית. היא שאפה להיות חוד החנית בכל הקשור בשילוב תקשוב בהוראת המדעים - סימולציות, מעבדות וירטואליות ועוד. היא קישרה את לימודי המדעים לתופעות רלוונטיות בעולם - רפואה, זיהוי פלילי, מזג אוויר ועוד. היא כתבה שלושה ספרי לימוד (מסע אל היסודות, חוקרים חומרי חיים, וחוקרים חומר ואנרגיה) ויצרה מאות פעילויות מתוקשבות למורים למדעים.

לאורך הקריירה שלה ניסתה לעורר סקרנות ו"להדליק" (פועל שבו השתמשה רבות) את הלומדים - ולהדביק את כל הסובבים בהתלהבותה בנאומים שהייתה נושאת בדיבור מהיר, בקול רם ובתנועות ידיים רחבות. בשנים האחרונות שינתה את אורח החיים שלה, הפכה לטבעונית והעמיקה ברפואת הרמב"ם.

ביום שמחת תורה, 7.10.2024, נפרץ ביתה בקיבוץ בארי. היא ובעלה דרור נחטפו לעזה ונרצחו סמוך לגבול. מרסל הייתה בת 64 בהירצחה.

יהי זכרה לברכה.

רואים אתכם, מעריכים אתכם, מצדיעים לכם